মেঘালয় স্টেট ইলেকট্ৰিচিটি ব'ৰ্ড আৰু অন্যান্য

বনাম

শ্ৰী জগদিন্দ্ৰ অৰ্জুন

আগষ্ট ২, ২০০১

(ন্যায়াধীশ এম.বি. শ্বাহ আৰু ন্যায়াধীশ দোৰাইস্বামী ৰাজু)

ইলেকট্ৰিচিটি (চাপলাই) এক্ট [বিদ্যুৎ (যোগান) আইন], ১৯৪৮ৰ ধাৰা ৫, ১৫, ৭৮এ আৰু ৭৯।

বিদ্যুৎ পৰিষদ- কৰ্মচাৰী- সেৱাৰ চৰ্ত- নিয়মাৱলীৰ অভাৱ- পৰিষদে প্ৰশাসনিক আদেশ আৰু সংকল্পৰ দ্বাৰা সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে।

সেৱা আইন- বাধ্যতামূলক অৱসৰ- বিদ্যুৎ পৰিষদ- চৰকাৰী মেমো নিৰ্ধাৰণ প্ৰক্ৰিয়া আৰু বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ- উপস্থাপন কৰে, বৈধ- বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ আদেশ- উপস্থাপন কৰে, বৈধ।

১০-০৫-১৯৮৯ত গৃহীত এক প্ৰস্তাৱ অনুসৰি, আপীলকাৰী-বিদ্যুৎ পৰিষদে মেঘালয় চৰকাৰৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ অকাল অৱসৰৰ সন্দৰ্ভত ২১-০৭-১৯৮৮ৰ কাৰ্যালয় মেমোৰেণ্ডাম নং. পি. ই. আৰ. ২১৮/৭৫/১০৬ গ্ৰহন কৰে। আপীলকাৰী ব'ৰ্ডে উত্তৰদাতাক বাধ্যতামূলকভাৱে চাকৰিৰ পৰা অৱসৰ দিয়াৰ এক নিৰ্দেশক গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ একক ন্যায়াধীশৰ আগত উত্তৰদাতাই অসফলভাৱে প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল। আপীলৰ ভিত্তিত উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড বিচাৰপীঠে একক ন্যায়াধীশৰ ৰায় বাতিল কৰে। ইয়াত কোৱা হৈছিল যে, আবেদনকাৰী- ব'ৰ্ডে গৃহীত কৰা

১০-০৫-১৯৮৯ৰ নিয়মাৱলীয়ে কেৱল মেঘালয় চৰকাৰে ২১-০৭-১৯৮৮ৰ স্মাৰকত নিৰ্ধাৰিত প্ৰক্ৰিয়া গ্ৰহণ কৰে আৰু আপীলকাৰী-বোৰ্ডে ওপৰোক্ত প্ৰস্তাৱটো গৃহীত কৰি বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ক্ষমতা গ্ৰহণ কৰা নাই।

এই আদালতত দাখিল কৰা আপীলআবেদনত উত্তৰদাতাৰ হৈ দাবী কৰা হৈছিল যে, বিদ্যুৎ (যোগান) আইন, ১৯৪৮ৰ ধাৰা ৭৯(চি)ৰ অধীনত বিদ্যুৎ পৰিষদৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা কোনো নিয়মাৱলীৰ অভাৱত কৰ্মচাৰীৰ সেৱাৰ চৰ্ত বা অতিৰিক্ত অৱসৰৰ পূৰ্বে বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ বাবে আপীলকাৰী পৰিষদৰ বাবে বিচাৰাধীন আদেশ জাৰি কৰিবলৈ সক্ষম নাছিল; পৰিষদে প্ৰতিবেদন গ্ৰহন কৰি সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিব নোৱাৰে।

বিদ্যুৎ পৰিষদৰ আপীলৰ অনুমতি দি আৰু বিচাৰাধীন আদেশ একাষৰীয়া কৰি আদালতে,

উপস্থাপন কৰে, উচ্চ ন্যায়ালয়ে যুক্তি দৰ্শাই যে, আবেদনকাৰী ব'ৰ্ডে, ব'ৰ্ডে গৃহীত কৰা নিয়মাৱলী আৰু চৰকাৰে জাৰি কৰা কাৰ্যালয় স্মাৰকৰ কথা উল্লেখ নকৰাকৈ বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ক্ষমতা গ্ৰহণ কৰা নাছিল। ২১.০৭.১৯৮৮তাৰিখৰ চৰকাৰী স্মাৰক পত্ৰখন Meghalaya Fundamental and Subsidiary Rules, 1984 (১৯৮8চনৰ মেঘালয় মৌলিক আৰু সহায়ক নিয়ম)ৰ 'এফ. আৰ. ৫৭(বি)-ৰ অধীনত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ অকাল অৱসৰ' বিষয়ৰ সৈতে আৰম্ভ হয়। এক প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি, আপীল-বোৰ্ডে উক্ত মেমোটো গ্ৰহণ কৰিছে। এইদৰে ই বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ বাবে ক্ষমতা আৰু পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও, চৰকাৰী মেমোৱে নিজেই প্ৰদান কৰে যে, য'ত নিযুক্তি কৰোঁতা কৰ্তৃপক্ষ সন্তুষ্ট হয় যে, এজন

চৰকাৰী কৰ্মচাৰী যি ৫০বছৰ বয়স লাভ কৰিছে বা ২৫বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰিছে আৰু তেওঁৰ কামত কোনো আগ্ৰহ লোৱা বন্ধ কৰিছে বা নিষ্ক্ৰিয় বা অদক্ষ হৈ পৰিছে বা যাৰ শাৰীৰিক বা মানসিক অৱস্থা এনে যে তেওঁক অধিক সেৱা কৰিবলৈ অক্ষম কৰি তোলে বা যাৰ সততাৰ ওপৰত সন্দেহ আছে, এনে ব্যক্তিক এফ. আৰ. ৫৭(বি)ৰ অধীনত অকাল অৱসৰৰ বাবে বিবেচনা কৰা উচিত। এবাৰ চৰকাৰী মেমোৰ সেই অংশটো ব'ৰ্ডে গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত, এফ. আৰ. ৫৭(বি)ত প্ৰদান কৰা বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ক্ষমতা গ্ৰহণ কৰা নাই বুলি ধাৰণা কৰাটো সম্পূৰ্ণৰূপে অন্যায় হ'ব। [২৪০-চি-এফ]

২. তদুপৰি, ২১.০৩.১৯৭৫ত অনুষ্ঠিত হোৱা বৈঠকত ব'ৰ্ডে পুৰণি অসম ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদৰ A.S.E.B (সেৱাৰ সাধাৰণ চৰ্ত) নিয়মাৱলী, ১৯৬০ গ্ৰহণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লয়। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল ব'ৰ্ডে নিজস্ব নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰা নাই কিন্তু, এক প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি A.S.E.B.য়ে প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলী গ্ৰহণ কৰিছিল। উক্ত নিয়মাৱলীত ৫০বছৰ বয়সত বা ২৫বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিছত ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ব্যৱস্থা নাছিল। সেয়েহে, বোৰ্ডে ১০.০৫.১৯৮৯তাৰিখৰ এক সিদ্ধান্তলৈ কৰ্মচাৰীসকলৰ প্ৰাক-পৰিপক্ক অৱসৰৰ ক্ষমতা গ্ৰহণ কৰিছে। সেয়েহে, এইকথা ক'ব নোৱাৰি যে, বোৰ্ডে এনে কোনো নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিছে যি, আইনখনৰ ধাৰা ৭৯ৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলীৰ বিপৰীত। [২৪০-জি-এইচ; ২৪১-এ-বি]

৩. বিদ্যুৎ পৰিষদ যি ইয়াৰ বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলক নিযুক্তি দিবলৈ আৰু ইয়াৰ সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰি বিধিবদ্ধ নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ক্ষমতাপ্ৰাপ্ত; নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত নোহোৱালৈকে প্ৰস্তাৱ গৃহীত

কৰি ইয়াৰ প্ৰশাসনিক ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি সেৱাৰ চৰ্ত নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা আছে। [২৪৪–এ]

মহীশূৰ ৰাজ্যিক পথ পৰিবহণ নিগম বনাম গোপীনাথ গুণ্ডাচাৰ চাৰ, [১৯৬৮] ১ এছ.চি.আৰ. ৭৬৭; *উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদ, লক্ষ্ণৌ ইত্যাদি বনাম চিটি ব'ৰ্ড মুছৌৰী আৰু অন্যান্য,* [১৯৮৫] ২ এছ.চি.চি. ১৬ আৰু *ভি. বালাসুব্ৰমনিয়াম আৰু অন্যান্য বনাম তামিলনাডু গৃহ নিৰ্মাণ পৰিষদ আৰু অন্যান্য,* [১৯৮৭] ৪ এছ.চি.চি. ৭৩৮–ৰ উল্লেখ কৰা হৈছে।

৪. বিদ্যুৎ (যোগান) আইন, ১৯৪৮ৰ ধাৰা ৭৯(চি) হৈছে এক সক্ষম কৰা ব্যৱস্থা। বিদ্যুৎ পৰিষদে আইনৰ ধাৰা ৭৯(চি)ত প্ৰদান কৰা নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে, কিন্তু, কোনো নিয়মাৱলীৰ অনুপস্থিতিত পৰিষদে প্ৰশাসনিক আদেশ/নিৰ্দেশনাৰ দ্বাৰা সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰে। আইনৰ ১৫নং অনুচ্ছেদে ব'ৰ্ডক ৰাজ্য চৰকাৰৰ পূৰ্ব অনুমোদনৰ সৈতে নিযুক্তি দিয়া সচিবৰ বাহিৰে ব'ৰ্ডক আইনৰ অধীনত ইয়াৰ কাম–কাজ সম্পাদন কৰিবলৈ সক্ষম কৰিবলৈ প্ৰয়োজন অনুসৰি কৰ্মচাৰীসকলক নিযুক্তি দিয়াৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে। নিয়মাৱলীৰ দ্বাৰা সেৱাৰ চৰ্তাৱলী নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা বোৰ্ডক স্পষ্টভাৱে প্ৰদান কৰা হয়, সেয়েহে ইয়াৰ সেৱাৰ চৰ্তাৱলী নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা আছে। ধাৰা ৭৮এ–ত এইটোও উল্লেখ কৰা হৈছে যে ৰাজ্য চৰকাৰে যি নীতিৰ বাবে নিৰ্দেশনা জাৰি কৰিছে সেই নীতিৰ প্ৰশ্নৰ বাহিৰে ব'ৰ্ডৰ এই আইনৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত কাম–কাজ সম্পাদন কৰাৰ অধিকাৰ আছে য'ত ইয়াক ইয়াৰ কাম-কাজ সম্পাদন কৰিবলৈ সক্ষম কৰিবলৈ কৰ্মচাৰী নিযুক্তি আৰু লগতে সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰাটো অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব। সেয়েহে যদি কৰ্মচাৰীসকলৰ সেৱাৰ চৰ্তৰ সৈতে সম্পৰ্কিত কোনো নিয়ম বা নিয়মাৱলী

নাথাকিলে, প্ৰশাসনিক আদেশৰ দ্বাৰা নিয়ম নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি আৰু নিয়োগকৰ্তাৰ এনে ক্ষমতা যি এক বিধিবদ্ধ নিগম। [২৪২-বি-ডি]

দেৱানী আপীলীয় ক্ষেত্ৰাধিকাৰ- দেৱানী আপীল নং ৪৯৯২- ২০০১।

কলিকতা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ডব্লিউ. এ. নং ১৯-১৯৯৮ত ২২-০৭-৯৯ তাৰিখৰ বিচাৰ আৰু আদেশৰ পৰা।

আবেদনকাৰীৰ পক্ষত পি. কে. গোস্বামী, ৰাজীৱ মেহতা আৰু ৰাউফ ৰহিম।

উত্তৰদাতাৰ হৈ অভিজিৎ ভট্টাচাৰ্য্য আৰু শ্ৰীমতী মধুমিতা ভট্টাচাৰ্য্য।

আদালতৰ ৰায় প্ৰদান কৰা হৈছিল।

ন্যায়াধীশ শ্বাহ। অনুমতি দিয়া হৈছে।

বিদ্যুৎ (যোগান) আইন, ১৯৪৮(পিছলৈ বিদ্যুৎ আইন বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে)ৰ ধাৰা ৫ৰ অধীনত যথাযথভাৱে গঠন কৰা মেঘালয় ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ ব'ৰ্ড (সংক্ষেপে এম.এছ.ই.বি.)ৰ দ্বাৰা এই আপীল দাখিল কৰা হৈছে, ১৯৯৮চনৰ লেখ আপীল নং ১৯(এছ.এইচ.)ত শ্বিলং স্থিত গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড বিচাৰপীঠৰ ২২-০৭-১৯৯৯তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে। বিচাৰাধীন ৰায়ৰ দ্বাৰা, উচ্চ ন্যায়ালয়ে সেৱাৰ পৰা বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ২৪.০৭.১৯৯৭তাৰিখৰ আদেশক প্ৰত্যাহ্বান জনাই উত্তৰদাতা কৰ্মচাৰীয়ে দাখিল কৰা লেখ আবেদন নাকচ কৰি বিদ্বান একক ন্যায়াধীশৰ ৰায় বাতিল কৰে। বিদ্বান একক ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে উত্তৰদাতাসকলে দাখিল কৰা লেখ আবেদনখন ১০-০৮-১৯৯৮তাৰিখৰ নিৰ্দেশৰ জৰিয়তে নাকচ কৰি কয় যে, এম.এছ.ই.বি.-য়ে কৰ্মচাৰীসকলৰ সেৱাৰ চৰ্ত নিয়ন্ত্ৰণ কৰা কোনো নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰা নাছিল আৰু ইয়াৰ পৰিৱৰ্তে ১৭-০৫-১৯৭৫-ত এক প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি অসম ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ

পৰিষদ (সেৱাৰ সাধাৰণ চৰ্ত) নিয়মাৱলী, ১৯৬০ গ্ৰহণ কৰিছিল। একেদৰে, প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ বাবে মেঘালয় fundamental rules ৰ এফ.আৰ.৫৭(বি)ৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটোও ব'ৰ্ডৰ বাবে মুকলি আছিল। তেওঁ লগতে কয় যে, এম.এছ.ই.বি.-ৰ ০৬-১০-১৯৮৯তাৰিখৰ কাৰ্যালয় স্মাৰকত এইটো স্পষ্ট যে, উক্ত পৰিষদে এফ.আৰ. এণ্ড এছ.আৰ., ১৯৮৪ৰ এফ.আৰ.৫৭(বি) অনুসৰি ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ বাবে মেঘালয় চৰকাৰৰ personal আৰু এ.আৰ.(এ) বিভাগৰ ২১-০৭-৮৮তাৰিখৰ কাৰ্যালয় স্মাৰকত থকা নিৰ্দেশ গ্ৰহণ কৰিছে। বিদ্বান ন্যায়াধীশগৰাকীয়ে লগতে কয় যে, উত্তৰদাতাই কোনো দুৰ্নীতিপূৰ্ণ গোচৰ উত্থাপন কৰা নাছিল আৰু স্বেচ্ছাচাৰিতাৰ কোনো প্ৰমাণ নাছিল। ইয়াৰ বাবে তেওঁ নিজেই ইয়াত উত্তৰদাতাৰ কাৰ্যকালৰ নথিসমূহ পৰ্যবেক্ষণ কৰি পাইছিল যে, তেওঁক নিম্নতম গ্ৰেডিং- 'ডি' দিয়া হৈছিল, তেওঁৰ প্ৰদৰ্শন সন্তোষজনক নাছিল আৰু তেওঁ সংগঠনটোৰ বাবে অকামিলা হৈ পৰিছিল।

আপীলত, উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড বিচাৰপীঠে এই ৰায় প্ৰত্যাহাৰ কৰি কয় যে, এম.এছ.ই.বি.-ৰ এম.এছ.ই.বি.(অনুশাসন আৰু আপীল) নিয়মাৱলী, ১৯৯৬ বলৱৎ হোৱাৰ পূৰ্বে ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলক বাধ্যতামূলকভাৱে অৱসৰ দিয়াৰ কোনো কৰ্তৃত্ব বা ক্ষমতা নাই, যিবোৰ ০১-০৯-১৯৯৭ৰ গেজেটত প্ৰকাশ কৰা হৈছিল। আদালতে কয় যে, এই তাৰিখৰ পূৰ্বে, ডাঙৰ শাস্তিৰ বাহিৰে আনক্ষেত্ৰত বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ কোনো ব্যৱস্থা নাছিল। আদালতে লগতে কয় যে, ১০-০৫-১৯৮৯ৰ কাৰ্যালয় স্মাৰকত কেৱল ২১-০৭-১৯৮৮তাৰিখৰ কাৰ্যালয় স্মাৰকৰ দ্বাৰা মেঘালয় চৰকাৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰে। উক্ত স্মাৰকে চৰকাৰক কৰ্মচাৰীক বাধ্যতামূলকভাৱে অৱসৰ দিয়াৰ কোনো ক্ষমতা প্ৰদান কৰা নাই।

উত্তৰদাতাৰ হৈ হাজিৰ হোৱা বিদ্বান অধিবক্তা শ্ৰী ভট্টাচাৰ্য্যই উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰদান কৰা বিচাৰাধীন আদেশক সমৰ্থন কৰি কয় যে, এম.এছ.ই.বি.-এ এফ.আৰ.৫৭(বি) গ্ৰহণ কৰা নাই, যাৰ সহায়ত চৰকাৰক ৫০বছৰ বয়সত বা ২৫বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিছত কৰ্মচাৰীসকলক বাধ্যতামূলকভাৱে অৱসৰ দিয়াৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে। তেওঁ লগতে কয় যে, কোনো নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত নকৰাকৈ, কেৱল প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি, এম.এছ.ই.বি.-য়ে কৰ্মচাৰীসকলৰ সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিব নোৱাৰে।

এই যুক্তিক সমৰ্থন কৰাৰ বাবে, আমি প্ৰথমে এম.এছ.ই.বি.-ৰ দ্বাৰা গৃহীত ১০-০৫-১৯৮৯ তাৰিখৰ ৬নং প্ৰস্তাৱটো উল্লেখ কৰিম য'ত কোৱা হৈছে-

৬নং প্ৰস্তাৱ (১০-০৫-১৯৮৯)- ব'ৰ্ডে ২১-০৭-১৯৮৮তাৰিখৰ এফ.আৰ.৫৭(বি)ৰ অধীনত কৰ্মচাৰীসকলৰ অকাল অৱসৰৰ বিষয়ত চৰকাৰৰ অ.এম.নং পি.ই.আৰ.২১৮/৭৫/১০৬-ৰ অধ্যয়ন কৰিছে। ব'ৰ্ডৰ সকলো সদস্যই সন্মত হৈছিল যে, চৰকাৰৰ নিৰ্দেশটো সঠিক নীতিৰ ওপৰত আধাৰিত আৰু অনুভৱ কৰিছিল যে, এম.এছ.ই.বি.-ত ৰূপায়ণ কৰা উচিত। সেই অনুসৰি, সদস্যসকলে পুনৰীক্ষণ সমিতিৰ সদস্যসকলৰ নাম পৰিৱৰ্তনৰ সৈতে ওপৰৰ অ.এম. গ্ৰহণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লয়। পৰিষদৰ অধ্যক্ষৰ দ্বাৰা গঠন কৰা পৰিষদৰ নিজস্ব সমিতি থাকিব লাগে।

পুনৰীক্ষণ তৎক্ষণাত সম্পন্ন কৰিব লাগে। পুনৰীক্ষণ সমিতি গঠন কৰা হয়।”

তাৰপিছত, মেঘালয় চৰকাৰৰ ২১-০৭-৮৮তাৰিখৰ অফিচ মেমো গ্ৰহণ কৰি এম.এছ.ই.বি.ৰ ০৬-১০-৮৯তাৰিখৰ অফিচ মেমো জাৰি কৰিছিল, যিখন তলত উল্লেখ কৰা হৈছে-

“এজন ব’ৰ্ডৰ কৰ্মচাৰীক ৫০বছৰ বয়স হোৱাৰ পিছত এনে জাননীৰে ক’মেও ৩মাহৰ লিখিত জাননী বা ৩মাহৰ দৰমহা আৰু ভাট্টা দি অৱসৰ লোৱাৰ প্ৰশ্ন বা ২৫বছৰৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰাৰ প্ৰশ্ন, যিটো আগতে হয়, যদি ব’ৰ্ডৰ স্বাৰ্থ পূৰণ কৰে তেন্তে কিছুসময়ৰ বাবে বিবেচনাৰ অধীনত আছে। অতি সাৱধানে বিবেচনা কৰাৰ পিছত ১৯৮৯চনৰ ১০মে’ত অনুষ্ঠিত ব’ৰ্ডৰ বৈঠকত মেঘালয় চৰকাৰ, কৰ্মচাৰী আৰু এ.আৰ.(এ) বিভাগৰ কাৰ্যালয়ৰ ২১-০৭-৮৮ তাৰিখৰ স্মাৰক নং. PER.২১৮/৭৫/১০৬-ত অন্তৰ্ভুক্ত আদেশসমূহ গ্ৰহণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল, যাৰ এটা প্ৰতিলিপি সংলগ্ন কৰা হৈছে আৰু তাৎক্ষণিকভাৱে কাৰ্যকৰী হ'ব।

ওপৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি, নিম্নলিখিত সদস্যসকলক লৈ এখন পুনৰীক্ষণ সমিতি গঠন কৰা হৈছেঃ

১. সভাপতি, এম.এছ.ই.বি.-সমিতিৰ সভাপতি

২. মুখ্য একাউন্ট বিষয়া)

৩. মুখ্য অভিযন্তা (ই)) সদস্যসকল। প্ৰধানজন।

৪. মুখ্য অভিযন্তা (চি) কৰ্মচাৰী বিষয়াসকলেও সদস্য-সচিব হিচাপে কাম কৰিব।

৫. মুখ্য কৰ্মচাৰী বিষয়া)

নিয়মিতভাৱে পৰ্যালোচনা কৰাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ, সকলো কাৰ্যালয়ৰ মুৰব্বীয়ে ব’ৰ্ডৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ যিসকলৰ বয়স ৫০বছৰ হ’ব বা পৰিস্থিতি সাপেক্ষে ২৫বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰিব লাগিব তেওঁলোকৰ এখন পঞ্জীয়ন ৰাখিব লাগিব। প্ৰতিটো ত্ৰৈমাসিকৰ

আৰম্ভণিতে পঞ্জীয়ন বহীখন পৰীক্ষা কৰিব লাগে আৰু নিম্নলিখিত সময়সূচী অনুসৰি পৰ্যালোচনা কৰিব লাগেঃ

প্ৰতিটো ত্ৰৈমাসিকত কৰিবলগীয়া পুনৰীক্ষণ

যিসকল কৰ্মচাৰীৰ বয়স ৫০বছৰ হ'ব বা পৰিস্থিতি সাপেক্ষে ২৫বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰিছে, তলত উল্লেখ কৰা ত্ৰৈমাসিকত পুনৰীক্ষণ কৰিব লাগিব।

----

১. জানু.-মাৰ্চলৈ..........পূৰ্বৰ বছৰৰ অক্টোবৰৰ পৰা ডিচেম্বৰলৈ।

২. এপ্ৰিল-জুনলৈ.........একে বছৰৰ জানুৱাৰীৰ পৰা মাৰ্চলৈ।

৩. জুলাই-ছেপ্টেম্বৰলৈ...........একে বছৰৰ এপ্ৰিলৰ পৰা জুনলৈ।

৪. অক্টোবৰ-ডিচেম্বৰলৈ.....একে বছৰৰ জুলাইৰ পৰা ছেপ্টেম্বৰলৈ।

সকলো কাৰ্যালয়ৰ মুৰব্বীয়ে পুনৰীক্ষণ সমিতিৰ সদস্য সচিবৰ ওচৰত অকাল অৱসৰৰ বিষয়ত সিদ্ধান্ত লোৱাৰ প্ৰয়োজন হোৱা গোচৰৰ ত্ৰৈমাসিক প্ৰতিবেদন নিয়মীয়াভাৱে দাখিল কৰাটো নিশ্চিত কৰিব লাগিব আৰু ইয়াৰ এটা প্ৰতিলিপি তেওঁৰ জ্যেষ্ঠ বিষয়া আৰু সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ মুৰব্বীগৰাকীক দিব লাগিব। এনে কৰ্মচাৰীসকলক বিবেচনা কৰাৰ কোনো কাৰণ নাথাকিলেও এক Nil report (শূন্য প্ৰতিবেদন) দাখিল কৰিব লাগে।

উপৰোক্ত নিৰ্দেশনাসমূহ কঠোৰভাৱে পালন কৰিব লাগে।

সাক্ষৰ/-

(শ্ৰীমতী. এল. ফুকন)

সচিব, ০৬-১০-৮৯"

এইকথা স্পষ্ট যে, বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ সন্দৰ্ভত যি গ্ৰহণ কৰা হৈছে সেয়া হৈছে ১৯৮৪চনৰ মেঘালয় চৰকাৰৰ ২১-০৭-৮৮তাৰিখৰ কাৰ্যালয় স্মাৰক ভালদৰে পঢ়ি গম পোৱা যায় যে, মেঘালয় এফ. এছ. আৰ., ১৯৮৪-ৰ এফ.আৰ. ৫৭(বি)-ৰ অধীনত চৰকাৰৰ হাতত থকা ক্ষমতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি চৰকাৰে এফ.আৰ. ৫৭(বি)-ৰ অধীনত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলৰ অকাল অৱসৰৰ গোচৰসমূহ বিবেচনা কৰিবলৈ এখন পুনৰীক্ষণ সমিতি গঠন কৰিছিল। ২১-০৭-৮৮তাৰিখৰ অফিচ মেমোৰ প্ৰাসংগিক অংশটো তলত উল্লেখ কৰা ধৰণৰঃ -

> "বিষয়- এফ.আৰ. ৫৭(বি)ৰ অধীনত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলৰ অকাল অৱসৰ।
>
> স্বাক্ষৰকাৰীক এইটো ক'বলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে যে, মেঘালয় মৌলিক আৰু সহায়ক নিয়ম, ১৯৮৪-ৰ এফ.আৰ. ৫৭(বি)-ৰ অধীনত, 'উপযুক্ত কৰ্তৃপক্ষই' যদি তেওঁৰ অভিমত যে, এনে কৰাটো জনস্বাৰ্থত হয়, তেন্তে তেওঁ কমেও তিনি মাহ লিখিত জাননী দি, তেওঁৰ পঞ্চাশ বছৰ বয়স হোৱাত বা পঁচিশ বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিছত এনে জাননীৰে তিনি মাহৰ দৰমহা আৰু ভাতাসমূহৰ জাননী দি অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। ওপৰত উল্লেখ কৰা 'উপযুক্ত কৰ্তৃপক্ষ "শব্দটোৰ অৰ্থ হৈছে কৰ্তৃপক্ষ যাৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া পদ বা সেৱাত গুৰুত্বপূৰ্ণ নিযুক্তি দিয়াৰ ক্ষমতা আছে।
>
> ওপৰোক্ত নিয়ম, যাক সাধাৰণতে অকাল অৱসৰৰ নিয়ম বুলি কোৱা হয়, সুস্থ নীতিৰ ওপৰত আধাৰিত আৰু ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰা। ওপৰোক্ত নিয়মৰ উদ্দেশ্য হৈছে

(১) সন্দেহজনক চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলক আঁতৰোৱা। (২) চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকল যিসকলৰ উপযোগিতা শেষ হৈ গৈছে আৰু তেওঁলোক অদক্ষ বা নিষ্ক্ৰিয় হৈ পৰিছে; আৰু (৩) চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকল যাৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক অৱস্থা এনে যে, তেওঁক অধিক সন্তোষজনক সেৱা কৰিবলৈ অক্ষম কৰি তোলে।

ওপৰত উল্লেখ কৰা উদ্দেশ্য প্ৰাপ্ত কৰাৰ বাবে ৰাজ্য চৰকাৰে চৰকাৰৰ প্ৰতিটো বিভাগৰ বাবে এফ.আৰ. ৫৭(বি)ৰ অধীনত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলৰ অকাল অৱসৰৰ গোচৰসমূহ বিবেচনা কৰিবলৈ এখন পুনৰীক্ষণ সমিতি গঠন কৰি সন্তোষ প্ৰকাশ কৰিছে। যাৰ ভিত্তি হ'ব- CR dossiers আৰু আন প্ৰতিবেদন/ নথি।

১.শ্ৰী জে. এম. ফিৰা, আই.এ.এছ.- অধ্যক্ষ

২. শ্ৰী এইচ. এন. মুখাৰ্জী, আই.এ.এছ.- সদস্য

৩. শ্ৰী ডব্লিউ. এম. এছ. পাৰিয়াট, আই.এ.এছ.- সদস্য।

৪. বিশেষ সচিব/ সচিব/ সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ অতিৰিক্ত সচিব।

য'ত নিযুক্তি কৰ্তৃপক্ষ সন্তুষ্ট হয় যে, পঞ্চাশ বছৰ বয়স সম্পূৰ্ণ কৰা বা পঁচিশ বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰা এজন চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে তেওঁৰ কামত আগ্ৰহ লোৱা বন্ধ কৰিছে বা নিষ্ক্ৰিয় বা অদক্ষ হৈ পৰিছে *বা যাৰ শাৰীৰিক বা মানসিক অৱস্থা এনেদৰে আছে যাতে তেওঁ অধিক সেৱা কৰিবলৈ অক্ষম হয় বা যাৰ সততাৰ ওপৰত সন্দেহ থাকে, এনে ব্যক্তিসকলক এফ.আৰ. ৫৭(বি)ৰ* অধীনত অকাল অৱসৰৰ বাবে বিবেচনা কৰা উচিত। নিযুক্তি কৰ্তৃপক্ষৰ পৰামৰ্শৰ সৈতে তেওঁলোকৰ কাৰ্যকালৰ নথি আৰু character rolls-ৰ সৈতে এনে ব্যক্তিসকলৰ এখন তালিকা, যাতে

তেওঁলোকক এফ.আৰ. ৫৭(বি)ৰ অধীনত অকালতে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিব পাৰি, এনে গোচৰসমূহ পুনৰীক্ষণ সমিতিৰ বিবেচনাৰ বাবে ৰখাৰ উদ্দেশ্যে বিভাগৰ পুনৰীক্ষণ সমিতিৰ সদস্য সচিবলৈ প্ৰেৰণ কৰিব লাগে, যাতে তেওঁলোকক এফ. আৰ. ৫৭(বি)ৰ অধীনত অকালতে অৱসৰ গ্ৰহণ কৰিব পাৰি। বিশেষ সচিব/সচিব/সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ অতিৰিক্ত সচিব (সদস্য সচিব হিচাপে তেওঁৰ ক্ষমতাত) নিশ্চিত কৰিব লাগে যে, এনে গোচৰবোৰ যিমান সোনকালে সম্ভৱ বিবেচনাৰ বাবে পুনৰীক্ষণ সমিতিৰ আগত ৰখা হৈছে। যিহেতু অকাল অৱসৰ সম্পূৰ্ণৰূপে ৰাজহুৱা স্বাৰ্থত কৰাৰ চেষ্টা কৰা হয়, সেয়েহে পুনৰীক্ষণ সমিতিয়ে এনে গোচৰৰ যোগ্যতাৰ ওপৰত সিদ্ধান্ত লোৱাত কোনো দ্বিধা কৰা উচিত নহয়।

ক্ৰমত...................... চতুৰ্থাংশ।

স্বাক্ষৰ/-

ভি. ৰামকৃষ্ণন,

মুখ্য সচিব, মেঘালয় চৰকাৰ”

ওপৰোক্ত চৰকাৰী স্মাৰক পত্ৰখন ‘এফ.আৰ.৫৭(বি)ৰ অধীনত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলৰ অকাল অৱসৰ’ৰ বিষয়ৰ সৈতে আৰম্ভ হয়। এক প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি এম.এছ.ই.বি.-য়ে উক্ত স্মাৰক গ্ৰহণ কৰিছে। ইয়াৰ অৰ্থ হ’ব এইয়ে যে, এম.এছ.ই.বি.-য়ে বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ বাবে ক্ষমতা আৰু পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছে। তদুপৰি, চৰকাৰী স্মাৰকে নিজেই ব্যক্ত কৰে যে, য'ত নিযুক্তি কৰোঁতা কৰ্তৃপক্ষ সন্তুষ্ট হয় যে, চৰকাৰী কৰ্মচাৰী যিয়ে ৫০বছৰ বয়স পাইছে বা ২৫বছৰ সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰিছে আৰু তেওঁৰ কামত আগ্ৰহ লোৱা বন্ধ কৰিছে বা নিষ্ক্ৰিয় বা অদক্ষ হৈ পৰিছে বা যাৰ শাৰীৰিক বা

মানসিক অৱস্থা এনে যে, তেওঁক অধিক সেৱা কৰিবলৈ অক্ষম কৰি তোলে বা যাৰ সততাৰ ওপৰত সন্দেহ আছে, এনে ব্যক্তিক এফ.আৰ.৫৭(বি)ৰ অধীনত অকাল অৱসৰৰ বাবে বিবেচনা কৰা উচিত। এবাৰ চৰকাৰী স্মাৰকৰ সেই অংশটো এম.এছ.ই.বি.-ৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা হ'লে, এফ.আৰ.৫৭(বি)-ত প্ৰদান কৰা অনুসৰি এম.এছ.ই.বি.-য়ে বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ক্ষমতা গ্ৰহণ কৰা নাই বুলি ধাৰণা কৰাটো সম্পূৰ্ণৰূপে অন্যায় হ'ব। এনে লাগিছে যে, উচ্চ ন্যায়ালয়ে ওপৰোক্ত চৰকাৰী স্মাৰক সম্পূৰ্ণৰূপে উল্লেখ কৰা নাই। ইয়াৰ উপৰিও, ওপৰত উল্লেখ কৰা ৬নং প্ৰস্তাৱত বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰা হৈছে যে, ব'ৰ্ডৰ সকলো সদস্যই সন্মত হৈছিল যে, এফ.আৰ.৫৭(বি)-ৰ অধীনত চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলৰ অকাল অৱসৰৰ সন্দৰ্ভত চৰকাৰৰ নিৰ্দেশটো সঠিক নীতিৰ ওপৰত আধাৰিত আৰু অনুভৱ কৰিছিল যে, ইয়াক এম.এছ.ই.বি.-ত ৰূপায়ণ কৰা উচিত আৰু সেই অনুসৰি কাৰ্যালয় স্মাৰক জাৰী কৰা আৰু এক পুনৰীক্ষণ সমিতি গঠন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল। সেয়েহে, আমাৰ দৃষ্টিত, এম.এছ.ই.বি.-এ ওপৰোক্ত প্ৰস্তাৱটো গৃহীত কৰি বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ক্ষমতা গ্ৰহণ কৰা নকৰাৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ ন্যায়ালয়ে দিয়া কাৰণ আছিল এইয়ে যে, ব'ৰ্ডে গৃহীত প্ৰস্তাৱ আৰু চৰকাৰে জাৰি কৰা কাৰ্যালয় স্মাৰকত উল্লেখ নকৰাকৈ দিছিল।

তদুপৰি, এইটো উল্লেখ কৰিব লাগিব যে, এম.এছ.ই.বি.-য়ে ২১-০৭-১৯৭৫-ত অনুষ্ঠিত হোৱা বৈঠকত পুৰণি অসম ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদৰ এ.এচ.ই.বি.(সেৱাৰ সাধাৰণ চৰ্ত) নিয়মাৱলী, ১৯৬০ গ্ৰহণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছিল। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ব যে, এম.এছ.ই.বি.-য়ে নিজৰ নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰা নাই, কিন্তু প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি ই এ.এছ.ই.বি.-ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলী গ্ৰহণ কৰিছিল। উক্ত নিয়মাৱলীত ৫০বছৰ বয়সত বা ২৫বছৰ

সেৱা সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিছত ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ব্যৱস্থা নাছিল। সেয়েহে, পৰিষদে ৬নং প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ অকাল অৱসৰৰ ক্ষমতা গ্ৰহণ কৰিছে। অন্যান্য সেৱাৰ চৰ্ত থকা এ.এছ.ই.বি.-ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলীসমূহ ব'ৰ্ডৰ দ্বাৰা এক প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰতো ব'ৰ্ডে একে পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছিল। সেয়েহে, এইটো ক'ব নোৱাৰি যে, ব'ৰ্ডে এনে কোনো নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিছে যি আইনখনৰ ধাৰা ৭৯ৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা নিয়মাৱলীৰ বিপৰীত।

পৰৱৰ্তী সময়ত বিদ্বান পৰামৰ্শদাতা শ্ৰী ভট্টাচাৰ্য্যই দাবী কৰিছিল যে, এম.এছ.ই.বি.-ৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ সেৱাৰ চৰ্ত নিয়ন্ত্ৰণ কৰা বিদ্যুৎ যোগান আইনৰ ধাৰা ৭৯(চি)-ৰ অধীনত বা অতিৰিক্ত অৱসৰৰ পূৰ্বে বাধ্যতামূলক অৱসৰৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা কোনো নিয়মাৱলীৰ অভাৱত, এম.এছ.ই.বি.-ৰ বাবে বিচাৰাধীন আদেশ জাৰি কৰিব নোৱাৰিছিল আৰু প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি ব'ৰ্ডে সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিব নোৱাৰে। এই যুক্তিক প্ৰশংসা কৰিবলৈ, আমি বিদ্যুৎ আইনৰ ১৫নং ধাৰাৰ কথা উল্লেখ কৰিম, য'ত এনেদৰে কোৱা হৈছে-

> ১৫. কৰ্মচাৰী নিযুক্তি- ব'ৰ্ডে এজন সচিব আৰু এনে আন বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰী নিযুক্তি দিব পাৰে যি, এই আইনৰ অধীনত ব'ৰ্ডক কাৰ্য সম্পাদন কৰিবলৈ সক্ষম কৰিব পাৰেঃ
>
> অৱশ্যে, সচিব নিযুক্তি ৰাজ্য চৰকাৰৰ অনুমোদন সাপেক্ষে হ'ব।

ইয়াৰ উপৰিও, ধাৰা ৭৮(এ)ত উল্লেখ আছে যে, ইয়াৰ কাৰ্য্য সম্পাদনৰ ক্ষেত্ৰত ব'ৰ্ডক ৰাজ্য চৰকাৰে নীতি সম্পৰ্কীয় প্ৰশ্নৰ ওপৰত দিয়া নিৰ্দেশনাৰ

দ্বাৰা নিৰ্দেশিত কৰা হ'ব। ধাৰা ৭৯-য়ে পৰিষদক নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে। ধাৰা ৭৯-ৰ প্ৰাসংগিক অংশত এইদৰে কোৱা হৈছেঃ

> ৭৯. *নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰাৰ ক্ষমতা-* পৰিষদে চৰকাৰী গেজেটত অধিসূচনাৰ জৰিয়তে এই আইন আৰু ইয়াৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা নিয়মসমূহৰ সৈতে অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ নোহোৱা নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে যাৰ জৰিয়তে তলত উল্লেখ কৰা সকলো বা যিকোনো বিষয়ৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিঃ
>
> (এ)- (বি) ....
>
> (চি) পৰিষদৰ বিষয়া আৰু অন্যান্য কৰ্মচাৰীসকলৰ কৰ্তব্য, আৰু তেওঁলোকৰ দৰমহা, ভাট্টা আৰু সেৱাৰ অন্যান্য চৰ্তসমূহ;
>
> (দি)- (কে) ....
>
> দফা (এ)(দি) আৰু (জেজে)ৰ অধীনত নিয়মাৱলী কেৱল ৰাজ্য চৰকাৰৰ পূৰ্ব অনুমোদনৰ পিছতহে প্ৰণয়ন কৰা হ'ব আৰু দফা (এইচ) আৰু (আই)ৰ অধীনত নিয়মাৱলী কৰ্তৃপক্ষৰ সন্মতিৰে প্ৰণয়ন কৰা হ'ব।

ধাৰা ৭৯(চি) অনুসৰি, এম.এছ্.ই.বি.-য়ে ব'ৰ্ডৰ বিষয়া আৰু অন্যান্য কৰ্মচাৰীসকলৰ কৰ্তব্য আৰু তেওঁলোকৰ দৰমহা, ভাট্টা আৰু সেৱাৰ অন্যান্য চৰ্তসমূহৰ বাবে প্ৰদান কৰা আইন আৰু নিয়মসমূহৰ ব্যৱস্থাৰ সৈতে অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ নোহোৱা নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে। এইকথা উল্লেখ কৰিব লাগিব যে, এইটো এক enabling provision(সক্ষম কৰা ব্যৱস্থা)।

এম.এছ্.ই.বি.-য়ে আইনখনৰ ধাৰা ৭৯(চি)ত প্ৰদান কৰা নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে, কিন্তু কোনো নিয়মাৱলীৰ অনুপস্থিতিত, এম.এছ্.ই.বি.-য়ে প্ৰশাসনিক আদেশ/নিৰ্দেশনাৰ দ্বাৰা সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰিব

পাৰে। এই আইনৰ ১৫নং অনুচ্ছেদে ব'ৰ্ডক ৰাজ্য চৰকাৰৰ পূৰ্ব অনুমোদনৰ সৈতে নিযুক্তি দিয়া সচিবৰ বাহিৰে এই আইনৰ অধীনত এম.এছ্.ই.বি.-ক ইয়াৰ কাম-কাজ সম্পন্ন কৰিবলৈ সক্ষম কৰিবলৈ প্ৰয়োজন অনুসৰি কৰ্মচাৰীক নিযুক্তি দিয়াৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰে। নিয়মাৱলীৰ দ্বাৰা সেৱাৰ চৰ্তাৱলী নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা স্পষ্টভাৱে এম.এছ্.ই.বি.-ক প্ৰদান কৰা হয়, সেয়েহে ইয়াৰ সেৱাৰ চৰ্তাৱলী নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষমতা আছে। ধাৰা ৭৮এ-ত এইটোও উল্লেখ কৰা হৈছে যে, ৰাজ্য চৰকাৰে যি নীতিৰ বাবে নিৰ্দেশনা জাৰি কৰিছে সেই নীতিৰ প্ৰশ্নৰ বাহিৰে ব'ৰ্ডখনে এই আইনৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত কাম-কাজ সম্পাদন কৰাৰ অধিকাৰ আছে, য'ত ইয়াৰ কাম-কাজ সম্পন্ন কৰিবলৈ কৰ্মচাৰী নিযুক্তি আৰু সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰাটো অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব। সেয়েহে, যদি ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ সেৱাৰ চৰ্ত সম্পৰ্কীয় কোনো নিয়ম বা নিয়মাৱলী নাই, যি প্ৰশাসনিক আদেশৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰণ কৰিব পাৰি আৰু নিয়োগকৰ্তাৰ এনে ক্ষমতা যি এক বিধিবদ্ধ নিগম।

একেধৰণৰ ব্যৱস্থাৰ বিবেচনা কৰি, *মহীশূৰ ৰাজ্যিক পথ পৰিবহণ নিগম বনাম গোপীনাথ গুণ্ডাচাৰ চাৰ* [১৯৬৮] ১ এছ. চি. আৰ. ৭৬৭, ইউ. পি. *ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদ, লক্ষ্ণৌ ইত্যাদি বনাম চিটি বৰ্ড, মুছৌৰী আৰু অন্যান্য* [১৯৮৫] ২ এছ. চি. চি. ১৬ আৰু *ভি. বালাসুব্ৰমনিয়াম আৰু অন্যান্য বনাম তামিলনাডু গৃহ নিৰ্মাণ পৰিষদ আৰু অন্যান্য* [১৯৮৭] ৪ এছ. চি. চি. ৭৩৮-ত এই আদালতে এই যুক্তি নাকচ কৰিছিল যে, ব'ৰ্ড/ নিগমৰ এটা প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি সেৱাৰ চৰ্ত নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ কোনো ক্ষমতা নাই। *উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদ* (উপৰোক্ত)ৰ ক্ষেত্ৰত আদালতে এই যুক্তিৰে বিবেচনা কৰিছিল যে, গ্ৰিড শুল্ক নিৰ্ধাৰণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা নীতি সম্পৰ্কে আইনৰ ধাৰা ৭৯(এইচ)ৰ অধীনত বিদ্যুৎ পৰিষদে

প্ৰস্তুত কৰা কোনো নিয়মাৱলীৰ অভাৱত গ্ৰিড শুল্ক নিৰ্ধাৰণৰ জাননী জাৰি কৰিবলৈ পৰিষদ সক্ষম নহয়। আইনখনৰ ৪৬নং অনুচ্ছেদে প্ৰদান কৰে যে, গ্ৰিড শুল্ক নামেৰে জনাজাত শুল্ক এই দিশত প্ৰস্তুত কৰা যিকোনো নিয়মাৱলী অনুসৰি পৰিষদে সময়ে সময়ে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত নিৰ্ধাৰণ কৰিব, যাৰ বাবে এটা আঁচনি বলৱৎ হৈ আছে। আদালতে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল যে, ধাৰা ৪৬-ত কোৱা নাই যে, এনে নিয়মাৱলী প্ৰণয়ন নকৰালৈকে কোনো গ্ৰিড শুল্ক নিৰ্ধাৰণ কৰিব নোৱাৰি। ইয়াত কেৱল এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে যে, গ্ৰিড শুল্ক এই দিশত কৰা যিকোনো নিয়মাৱলী অনুসৰি হ'ব আৰু যদি কোনো নিয়মাৱলী থাকে, তেন্তে গ্ৰিড শুল্ক এনে নিয়মাৱলী অনুসৰি নিৰ্ধাৰণ কৰিব লাগে আৰু অধিক একো নহয়। আইনখনৰ ধাৰা ৭৯(এইচ)ৰ অধীনত নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰাটো গ্ৰিড শুল্ক নিৰ্ধাৰণৰ বাবে পূৰ্বৰ চৰ্ত হ'ব নোৱাৰে। আদালতে পথ পৰিবহণ নিগম আইন, ১৯৫০-ৰ অধীনত উদ্ভৱ হোৱা গোচৰটোত *গোপীনাথ গুওাচাৰ চাৰ* (উপৰোক্ত)ৰ সিদ্ধান্তৰ কথাও উল্লেখ কৰিছিল। সেই আইনৰ ১৪নং ধাৰাৰ অধীনত পথ পৰিবহণ নিগমে ইয়াৰ কাৰ্যসমূহৰ দক্ষ প্ৰদৰ্শনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বুলি বিবেচনা কৰি বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলক নিযুক্তি দিয়াৰ অধিকাৰ আছিল। পথ পৰিবহণ নিগম আইন, ১৯৫০ৰ ধাৰা ৩৪(১)ৰ অধীনত ৰাজ্য চৰকাৰক পথ পৰিবহণ নিগমক ইয়াৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ নিযুক্তি, সেৱাৰ চৰ্ত আৰু প্ৰশিক্ষণৰ সন্দৰ্ভত নিৰ্দেশনা জাৰি কৰিবলৈ ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হৈছিল। সেই আইনৰ ৪৫(২)(চি)ধাৰাৰ অধীনত, পথ পৰিবহণ নিগমক নিযুক্তি আৰু সেৱাৰ চৰ্ত আৰু মুখ্য কাৰ্যবাহী বিষয়া, সাধাৰণ ব্যৱস্থাপক আৰু মুখ্য একাউন্ট বিষয়াৰ বাহিৰে নিগমৰ বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলৰ দৰমহাৰ মাপকাঠি সম্পৰ্কে নিয়মাৱলী প্ৰণয়ন কৰিবলৈ ক্ষমতা প্ৰদান কৰা হৈছিল।

৪৫(২)(চি)ধাৰাৰ অধীনত কোনো নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰা হোৱা নাছিল। এইকথা দাবী কৰা হৈছিল যে, নিগমে তাত উল্লেখ কৰা বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলক নিযুক্তি দিব নোৱাৰে বা এনে নিয়মাৱলী প্ৰণয়ন নকৰালৈকে তেওঁলোকৰ সেৱাৰ চৰ্ত সম্পৰ্কে কোনো ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে। এই আদালতে উক্ত আবেদনখন নাকচ কৰি কয় যেঃ

> "............যেতিয়ালৈকে এনে নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰা নহয় বা নিৰ্দেশনা দিয়া নহয়, তেতিয়ালৈকে নিগমে উপযুক্ত বুলি বিবেচনা কৰা নিয়ম আৰু চৰ্তত ইয়াৰ কৰ্তব্যসমূহৰ দক্ষ প্ৰদৰ্শনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বিষয়া বা কৰ্মচাৰীসকলক নিযুক্তি দিব পাৰে।"

ভি. বালাসুব্ৰমনিয়াম (ওপৰোক্ত)ৰ ক্ষেত্ৰত আদালতে টি. এন. ৰাজ্যিক গৃহ নিৰ্মাণ পৰিষদ আইন, ১৯৬১-ৰ একেধৰণৰ ব্যৱস্থা বিবেচনা কৰিছিল। উক্ত আইনৰ ১৬নং অনুচ্ছেদে ব'ৰ্ডক ইয়াৰ কাৰ্যসমূহৰ দক্ষ প্ৰদৰ্শনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বুলি বিবেচনা কৰা এজন সচিব, এজন গৃহ নিৰ্মাণ বৰ্ডৰ অভিযন্তা আৰু অন্যান্য বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰী নিযুক্তিৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিছিল। আইনখনৰ ১৭নং ধাৰাত উল্লেখ কৰা হৈছে যে, ব'ৰ্ডৰ উক্ত বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলৰ বেতন আৰু সেৱাৰ অন্যান্য চৰ্ত নিয়মাৱলীৰ দ্বাৰা নিৰ্ধাৰিত হ'ব আৰু ১৬১নং ধাৰাত উল্লেখ কৰা হৈছে যে, ব'ৰ্ডে জাননীৰ জৰিয়তে আইনখনৰ ব্যৱস্থাসমূহ কাৰ্যকৰী কৰাৰ উদ্দেশ্যে আইন আৰু ইয়াৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা নিয়মসমূহৰ সৈতে অসামঞ্জস্যপূৰ্ণ নোহোৱা নিয়মাৱলী প্ৰণয়ন কৰিব পাৰে। মহীশূৰ ৰাজ্যিক পথ পৰিবহণ নিগম (সুপ্ৰা)ত সিদ্ধান্তটো উল্লেখ কৰাৰ পিছত আদালতে কয় যে, আইনৰ ১৬১নং ধাৰা অনুসৰি ব'ৰ্ডে উপযুক্ত নিয়মাৱলী প্ৰকাশ নকৰালৈকে ব'ৰ্ডে নিজৰ প্ৰস্তাৱ অনুসৰি ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে। আদালতখনে লগতে কয়

যে, স্পষ্ট শব্দৰ অভাৱত বিধানমণ্ডলৰ ওচৰত এই অভিপ্ৰায় প্ৰকাশ কৰাটো কঠিন যে, কৰ্পোৰেচনৰ বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলক নিযুক্তি দিয়াৰ আৰু সেৱাৰ চৰ্ত নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ কোনো ক্ষমতা নাথাকিব যদিহে, ধাৰা ৪৫(২)(চি)ৰ অধীনত নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰা নহয়।

এনেদৰে ঠিৰাং কৰা আইনী স্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি, এম.এছ.ই.বি., যি বিষয়া আৰু কৰ্মচাৰীসকলক নিযুক্তি দিবলৈ আৰু ইয়াৰ সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰি বিধিবদ্ধ নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ক্ষমতাসম্পন্ন, নিয়মাৱলী প্ৰস্তুত নোহোৱালৈকে, প্ৰস্তাৱ গৃহীত কৰি ইয়াৰ প্ৰশাসনিক ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি সেৱাৰ চৰ্তসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰাবলৈ ক্ষমতাসম্পন্ন হয়।

ফলস্বৰূপে, আপীলটো গ্ৰহণ কৰা হয় আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে প্ৰণয়ন কৰা ১৯৯৮চনৰ লেখ আপীল নং ১৯(এচ.এইচ.)ৰ বিচাৰাধীন আদেশ বাতিল কৰা হয় আৰু একাষৰীয়া কৰে। খৰচৰ সন্দৰ্ভত কোনো নিৰ্দেশ নাথাকিব।

টি.এন.এ.

আপীলৰ অনুমতি।

অনুবাদ: ড. অৰ্চ্চনা দেৱী, কনিষ্ঠবৰ্গ অনুবাদক

অনুবাদ শাখা, গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall

be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ’ব।”